

Oradea

Săptămîna teatrului scurt

Ediția a VI-a

Printre multiplele manifestări competitive de cultură teatrală ce stimulează și îmbogățesc viața teatrului românesc, organic integrate Festivalului național „Cîntarea României”, Săptămîna teatrului scurt, inițiativă născută la Oradea, datorată teatrului din localitate și revistei „Familia”, și-a demonstrat și acum, la a șasea ediție, statutul profesional, pe drept dobîndit. Sub egida Consiliului Culturii și Educației Socialiste, a Uniunii Scriitorilor din R.S.R., a Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Bihor, a Asociației oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale (A.T.M.), a Teatrului de Stat din Oradea și a revistei „Familia”, s-a desfășurat (30 noiembrie — 6 decembrie) o acțiune teatrală complexă, la care a participat un public numeros, receptiv și exigent.

14 colective teatrale, dintre care patru teatre naționale, au prezentat 18 spectacole, asigurîndu-se un program scenic bogat și variat, la care s-au adăugat un coloccvii final, lansarea unor volume de teatru și critică teatrală, turneul unei trupe italiene (Teatro Laboratorio din Verona), întîlniri-dezbateri cu tineri spectatori din școli și întreprinderi. Destul de reprezentativ și de diversificat, afișul actualei ediții s-a sprijinit în primul rînd pe dramaturgia națională, pe clasicii și contemporanii noștri. Alături de Caragiale (Teatrul din Constanța și Teatrul Maghiar din Timișoara) și rar jucatul M. Săulescu (teatrul-gază), s-au adus la rampă texte de Everac, Mazilu, Băieșu, Solomon, piese de valoare, mostre autentice ale unei specii dramatice care nu conținește să suscite fertile discuții. **Urme pe zăpadă** (Teatrul de Stat din Turda) și **Un pahar cu sifon** (Teatrul Național din Iași) de Paul Everac, **O sărbătoare princiară** de Teodor Mazilu (Teatrul Național din Tirgu Mureș), **Dresoarea de fantome** de Ion Băieșu (Teatrul de Stat din Oradea, secția maghiară), **Apa** de Dumitru Solomon (la același teatru — în premieră pe țară),

Ana-Lia de Dina Cocea (Teatrul Național din Cluj-Napoca), **Nevinovatul** de Dehel Gábor (Teatrul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca) au alcătuit secțiunea de actualitate a dramaturgiei noastre. Bune opțiuni s-au făcut și în domeniul dramaturgiei străine: piesele (mai mult sau mai puțin scurte) ale unor autori consacrați în țările lor, precum sovieticului Ghelman (**Intr-un parc pe o bancă** — Teatrul „Bulandra”), austriacul Turrini (**Romanță țirzie** — Teatrul Foarte Mic), maghiarul Góncz (**Medeea modernă** — Teatrul de Stat din Oradea, secția maghiară), iugoslavii Lebović și Pekić (**Farul și Domnul Valentino** — Teatrul Național din București). Luînd în considerație toate aceste titluri, salutăm efortul colectivelor teatrale de a selecta din bibliotecă „teatrului scurt” texte de incontestabilă autoritate și valoare.

Ca orice manifestare de acest gen, competiția de la Oradea a avut plusurile și minusurile ei, reprezentații excelente și altele mediocre, plate, lecturi scenice incitante, inedite, cursive, dar și propuneri stîngace, ceea ce a oferit, cum s-a văzut, un bogat material dezbaterilor și controverselor. Esențial rămîne faptul că mult-discutatul concept de teatru scurt a fost validat și în această ediție, obținîndu-se discursuri scenice în registre variate, formulări stilistice în chei diferite, unele într-adevăr originale. Săptămîna teatrului scurt a înmagazinat un efort creator considerabil, convingînd un public larg de resursele de talent, de profesionalismul și de energia creatoare existente în teatrele noastre. Cele mai valoroase spectacole din actuala ediție s-au datorat acelor regizori care au știut să-și cucerească spectatorii prin unitatea viziunii și adecvarea ei la text, prin forța ideilor travestite în limbaj teatral, prin profunzimea și rafinamentul interpretărilor actoricești. Și-au cîștigat astfel o meritată adeziune reprezentațiile cu **Apa** în regia lui Victor Ioan Frunză, **Nevinovatul**, în cea a lui Tompa Gábor, **Intr-un parc pe o**

bancă, datorat lui Mircea Cornișteanu. Regii aplicate, soliditate în construcția scenică au dovedit și Horea Popescu în **Farul** și **Domnul Valentino**. Nicoleta Toia — **Un pahar cu sifon**, sau Cristian Hadji-Culea în **Romanță tirzie**. S-au produs însă și încercări regizorale ambițioase, care au dovedit, pe de o parte, fantezie, stăpînirea semnului teatral, putere de plasticizare a conceptelor, pe de alta, din păcate, inadecvare la operă. **Porțile**, adaptarea piesei lui Mihai Săulescu sub semnătura lui Alexandru Dărie, **Conu Leonida**... în regia lui Dominic Dembinski, **O sărbătoare princlară**, în viziunea lui Cristian Ioan.

Satisfacția cea mai mare în acest festival au adus-o însă actorii. Un număr impresionant de interpreți, personalități marcante, capete de alif, frunți ai scenelor noastre, și-au măsurat forțele în competiția colegială de la Oradea, spre satisfacția publicului. Actori din multe generații, profesori experimentați și tineri debutanți, și-au dovedit apartenența la aceeași școală a profesionalismului, dăruindu-se însuflețitor cauzei teatrului. Au fost prezenți la această „săptămână orădeană” Mircea Albulescu, Gheorghe Cozorici, Victor Rebengiuc, Silvia Ghelan, Melania Ursu, Tatiana Iekel, Cornelia Gheorghiu, Luminița Gheorghiu, Radu Gheorghe, Nicolae Dinică, Emil Coșeru, Csiky András, Hejja Sándor, V. Papp Eva, Banyai Iren, Laczó Gusztáv, Virgil Andriescu, Mihai Gîngulescu, Livia Doljan, Vasile Cojocaru, Ileana Stana Ionescu, Florina Cerel, Olga Delia Mateescu, Batho Ida și încă mulți alții.. Enumerarea e de la sine grăitoare, ea vădește temeinica preocupare a teatrelor noastre pentru înflorirea artei scenice și prin intermediul va-

lorificării acestei specii de dramaturgie, care și-a cîștigat adeviziunea spectatorilor.

Despre caracteristicile speciei s-a discutat în colocviul final, unde și-au adus contribuția, prin referate substanțiale analizînd deopotrivă conceptul și rezultatele concrete, criticii Doina Modola, Stelian Vasilescu, Dumitru Chirilă și Virgil Munteanu, care a prezentat din partea redacției revistei „Teatrul” referatul „Valori dramaturgice și spectaculare în teatrul scurt”. Tema a generat pertinente schimburi de opinii.

Ediția festivalului a fost însoțită și de o publicație ad-hoc (admirabil realizată de Elisabeta Pop și Dumitru Chirilă), din al cărei ultim număr spicuim cîteva păreri. D. R. Popescu „Păcat că n-au fost de față toți dramaturgii, regizorii și cronicularii de teatru din țară, ca să asiste la o sărbătoare a Teatrului românesc, sigur la cea mai înaltă manifestare teatrală din acest an”; Dina Cocea: „Prezența masivă a publicului orădean la spectacole și caldă ospitalitate a gazdelor festivalului demonstrează că teatrul și orașul continuă o tradiție culturală impresionantă care ne însuflețește și ne întărește credința în perspectivele frumoase deschise la Oradea teatrului scurt”; Ion Besoiu: „A fost o ambiție a teatrului «Bulandra» de a fi prezent în mijlocul publicului din Oradea, public cald, bun cunoscător de teatru. Acest festival a intrat în tradiția publicului din Oradea și a teatrelor din țară”; Ion Zamfirescu: „...Oradea, în aceste zile ale festivalului de teatru scurt, a fost locul de întîlnire a unei simțiri umaniste românești”.

Rep.

telex-„teatrul” • telex-„teatrul”

(Continuare de la pag. 7)

Două noi premiere la teatrul piteștean: Bill optimistul de Paul Everac, în regia și scenografia lui Mihai Lungănu, și Domnul decan de George Magheru, în regia lui Costin Marinescu și scenografia Mihaelei Dinu-Pițigoi. ● La Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani a avut loc premiera piesei Preșul de Ion Băieșu, în regia lui Eugen Traian Bordenșan și scenografia lui Constantin

Moloea. ● Cîteva apariții editoriale demne de toată atenția: B. P. Hasdeu — „Teatrul” (Editura „Dacia”), I. L. Caragiale — „Teatrul” (Editura „Albatros”, colecția „Lyceum”), Antonio Buero Vallejo — „Cinci piese”, antologie și prefață de Ileana Georgescu; și „Commedia dell’arte”, antologie, prefață, traducere și note de Olga Mărculescu, (Editura „Univers”). ● Dramaturgul Paul Cornel Chitic a fost publicat în

prestigioasa revistă poloneză de teatru „Dialog”, care a ales, pentru numărul 9/1984, piesa Europa, aport, viu sau mort! Traducerea este semnată de reputata scriitoare Danuta Bienkowska. ● La Teatrul „Victor Ion Popa” din Bîrlad s-a prezentat, în regia lui Mihai Fotino, Idolul și Ion Anapoda de G. M. Zamfirescu. Mihai Fotino interpretează și rolul principal, alternativ cu Marcel (Continuare la pag. 23)